

Blog ‘Tot het einde’ – aflevering 1

Op 28 april 2024 was de eerste aflevering van de vierdelige serie Tot het Einde. In deze serie worden [vrijwilligers](#) van Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) gevolgd. Deze vrijwilligers helpen en steunen ongeneeslijke zieke mensen in de terminale fase (laatste drie maanden van het leven) en hun naasten. Wat waren de opvallende onderwerpen in die eerste aflevering?

‘Het loopt af’

Het meest spannende moment van de aflevering zat iets voorbij de helft. Vrijwilliger Corné, oud-kolonel van de Koninklijke Landmacht, praat met Arie (86), die blaaskanker heeft en alleen nog maar op bed kan liggen. Arie zit met de rug naar Corné toe als Corné aan een goedbedoelde, maar ook indringende ondervraging begint. Waarom hij eigenlijk nooit meer naar buiten gaat? ‘Dat lukt niet meer met de scooter’, zegt Arie. Arie zegt dat hij gewoon geen zin meer heeft om naar buiten te gaan. Om daarna te vast te stellen: ‘Het loopt af’.

Corné legt hem voor dat dat meer reden is om nog wat ‘mooie momentjes’ te pakken. Arie reageert daar niet op. Daarop vraagt Corné waaraan hij merkt dat het afloopt. ‘Ik [slaap veel](#). Ik slaap me eigen gek. De dagen duren zo lang nu.’ Na een korte stilte vraagt Corné of hij het liefst zou hebben dat het afgelopen was. Daarop volgt een langere stilte, en een zacht ‘Ja.’ Corné blijft aandringen:

‘Dan is dit toch het moment om zoveel mogelijk mooie momentjes te pakken?’

Arie zegt niets.

Corné doorbreekt de stilte: ‘Arie?’

Vervolgens mompelt Arie iets onduidelijks, maar er lijkt een flinke vloek uit zijn mond te komen.

Corné in gesprek met Arie

Kwaliteit van leven

Hoe anders is het bij Ayla (76), die longkanker heeft, en regelmatig bezoek krijgt van vrijwilliger Judy, die taaldocent Nederlands is. In vergelijking met Corné en Arie kletsen zij de oren van elkaars hoofd. Er is ook nog een ander verschil tussen de twee koppels. Waar Arie eigenlijk nergens meer zin in heeft, zien we Ayla en Judy vol levenslust leuke dingen doen. Ze gaan bijvoorbeeld samen lunchen. De twee verschillende ervaringen laten mooi zien hoe steeds anders de ondersteunende zorg is die vrijwilligers bieden. Ze kunnen goed luisteren en gesprekken voeren. Maar op pad gaan met ‘hun’ cliënten kan ook.

Ayla en Judy tijdens de lunch

‘Loslaten is niet makkelijk’

Vrijwilliger Suzanne (psycholoog) en haar cliënt Will (66) praten veel. Het gesprek is ‘luchtig of diep’, zegt Suzanne. ‘Het is maar net wat hij wil.’ In deze aflevering komt alletwee voor. Will vertelt bijvoorbeeld dat hij moeite heeft om afscheid te nemen. ‘Loslaten is niet makkelijk. Daar zit ik wel tegenaan te hikken.’

Volgens Suzanne heeft Will vooral behoefte aan iemand die luistert. ‘Hij kan met heel veel mensen praten en zij luisteren naar hem. Maar hij heeft ook behoefte aan iemand van buitenaf. En dat ben ik. Hij wil niet dat zijn familie zit met de gedachten en gevoelens die hij heeft. Die zware dingen bespreekt hij liever met mij.’ Vrijwilligers kunnen goed luisteren, maar het kan ook waardevol zijn om een gesprek met een [geestelijk verzorger](#) te hebben. Hier hoeft je niet gelovig voor te zijn.

Suzanne samen met Will

Suzanne voelde meteen een band met Will, en merkt dat ze steeds beter contact krijgen. ‘Het contact was meteen veilig en oké. Dat bouwt zich uit, je gaat je als vanzelf meer met elkaar verbinden. Ik ben geen vriend geworden, ik ben echt vrijwilliger al gaan we wel vriendschappelijk met elkaar om.’

Partner

Gaat het in de meeste koppels van deze aflevering om vrijwilligers die bij een alleenstaande op bezoek gaan, bij vrijwilliger Corné – die bij Arie thuis komt – is er ook een [partner](#): Marianne. Ook voor haar zorgt Corné. Hij helpt haar om na te denken over het leven hierna, als Arie er niet meer is. Hij probeert haar te helpen om wél eventjes erop uit te gaan; naar een bijeenkomst ‘van de tuinclub’. ‘Want die mensen heb je straks misschien wel erg nodig.’ In deze aflevering neemt ze nog geen beslissing. Maar je ziet haar twijfelen. Kan ze zomaar een paar uren weg bij Arie?

Meer uitzendingen

We schreven per uitzending een blog. Door te klikken op de link hieronder lees je de blogs over eerdere uitzendingen:

- [Tot het einde - aflevering 2](#) (uitgezonden op 5 mei 2024)
- [Tot het einde - aflevering 3](#) (uitgezonden op 12 mei 2024)

- [Tot het einde - aflevering 4](#) (uitgezonden op 19 mei 2024)

Je kunt de serie [hier terugkijken](#).